

Diploma in Psychology & Counselling Development Psychology

N.G.P Ruwanara

Counsellor / Psychotherapist (Base Hospital, Panadura)

Counsellor (Department of Probationary and Child Care Services)

Visiting Lecturer (A - Z Online Academy)

B.A (Kelaniya)

M.A Buddhist Ayurvedic Counselling (Kelaniya)

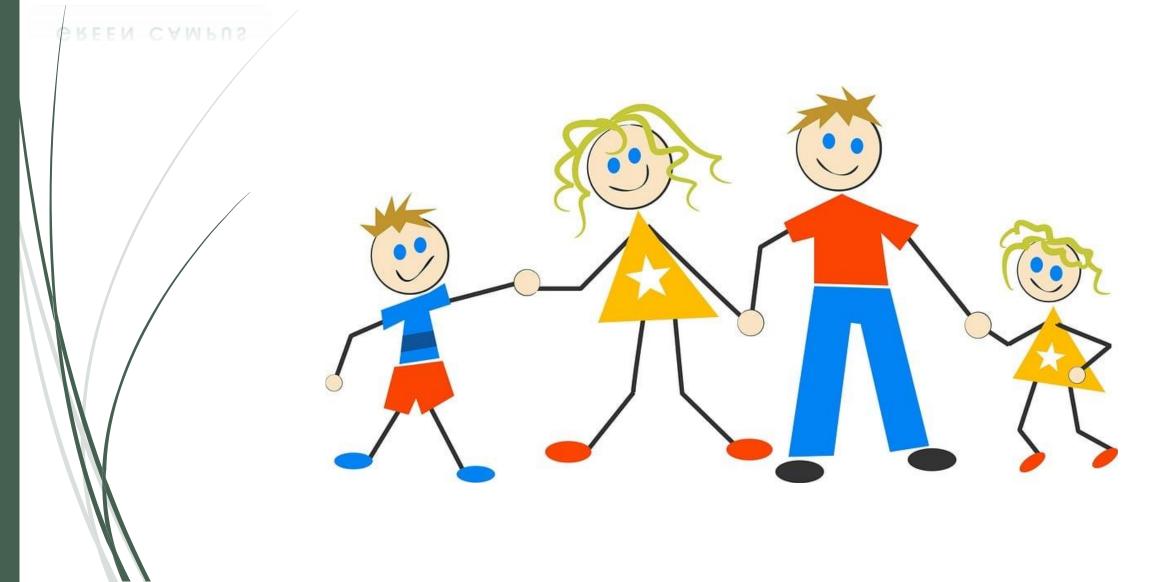
M.A Philosophy (Kelaniya)

Diploma in Counselling (NISD)

Cert. in Drama Therapy/CBT/Psychopathology

ළමා සංවර්ධන නාහයන්

GREEN CAMPUS

THEORIES OF CHILD DEVELOPMENT

SIGMUND FREUD

"Psychoanalytic Theory"

ERIK ERICKSON

"Psychosocial Theory of Development"

JEAN PIAGET

"Cognitive Development Theory"

LEV VYGOTZKY

"Socio-cultural Theory"

URIE BRONFENBRENNER

"Bio Ecological Theory"

LAWRENCE KHOLBERG

"Moral Development"

- පුද්ගලය පෞරුෂ වර්ධනයේදී අවිඥානික මනසේ (Unconscious Mind) බලපෑම වඩාත් තිවු සාධකයක් බව ඉදිරිපත් කරනු ලැබූයේ මනෝ විදාහඥ සිග්මන් ලොයිඩ් විසිනි. 1856 ඔස්ටියාවේ වියානා නගරයේ යුදෙව් පවුලක උපත ලද සිග්මන් ලොයිඩ් සිය කුඩා වියේදීම මිනිසුන්ගේ චර්යා රටා අධාහයනයට පෙළඹිණ. සතුන් පිළිබදව හා මිනිසුන්ගේ චර්යා රටාවන් පිළිබද සිදුකරන ලද පර්යේෂණක රැසක් අවසානයේ ඔහු විසින් මනෝ විශ්ලේෂණවාදය ලොවට හදුන්වා දෙන ලදී. මනෝ විදාහ ඉතිහාසයේ මතභේදයට තුඩුදුන් නාහයක් ලෙසත් විවිධ මනෝ විදාහඥයින් අතර විවාදාත්මක මතයන් ගොඩනැගුණු නාහයක් ලෙසත් හැදින්විය හැක.
- 19 වන ශතවර්ෂය අවසන් යුගයේදී වියානාවේ වෛදා වෘත්තිකයෙකු ලෙස සේවය ආරම්භ කරන විටත් ඔහු ස්නායුවේදය පිලිබදව පර්යේෂණ කළ වෘත්තිකයෙකු වශයෙන් කටයුතු කරන ලදී. ස්නායු වෙදාවරයෙකු වූ ලොයිඩ්, පුද්ගලයින්ගේ ස්නායු ආබාධ(Neurological Diseases), අහේතුවාදී භීතිකා (Irrational Phobia), කාංසාව (Anxiety) හා ගුස්ථිය

(Obsession) යනාදී රෝග වලට නිරතුරු පුතිකාර කරන ලදී.

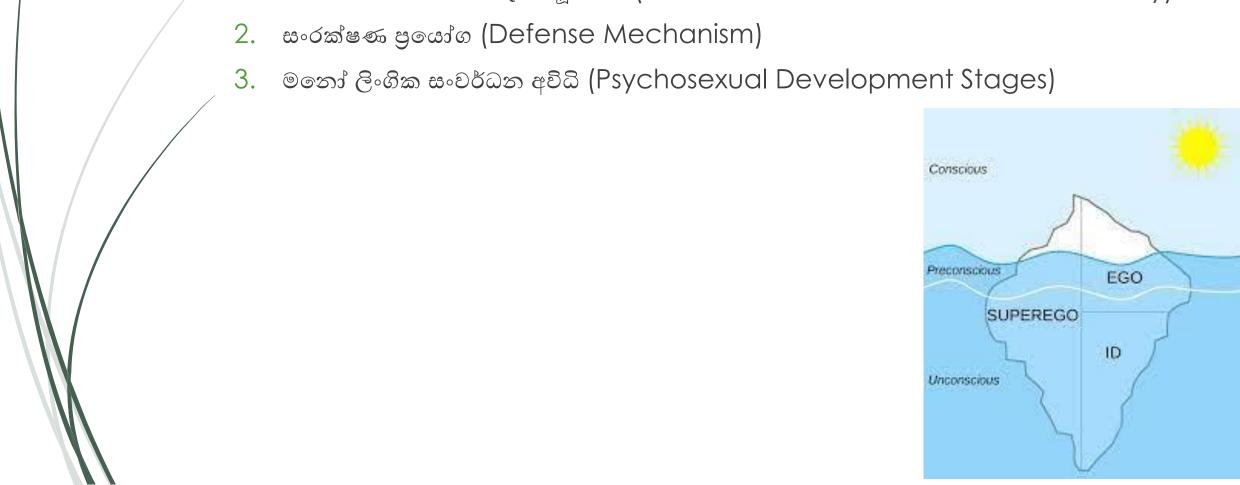

REEN CAMPUS

මනෝ විශ්ලේෂණවාදය

මතෝ විශ්ලේෂණ නාහාය පුධාන සංකල්ප කිහිපයක් ඔස්සේ ඉදිරිපත් කර ඇත.

l. මනසේ ස්ථර හා පෞරුෂ වාූුහයන් (Levels of Mind & Structures of Personality)

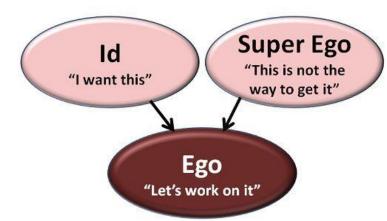
මනසේ ස්ථර හා පෞරුෂ වාූූහයන් (Levels of Mind & Structures of Personality) පුද්ගල මනස ස්ථර තුනකින් සංයුක්ත බව ලොයිඩ් පෙන්වා දේ.

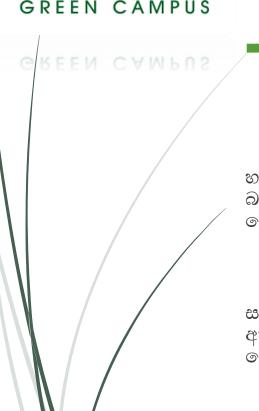
01. ඉඩ (ld)

සුබ වේදනා මූලධර්මය (Pleasure Principle) අනුව කියාත්මක වන පුාථමික ආශයන් මගින් හසුරුවනු ලබන බලවේගය ඉඩ නම් වේ. ඉඩ යනු මිනිසාගේ මූලික අවශානා සපුරා ගැනීමට සටන් කරන්නා වූ බලවේගයයි. එනම්, කුසගින්න, නින්ද, ලිංගික ආශාව, මලපහ පිටකිරීම, ආවේග මුදාහැරිම යනාදියට මුල්වන්නේ මෙම අංශයයි. තාර්කික පදනමක් නොමැති අතාර්කික අහේතුවාදී චිත්තවේගාත්මක පදනමකින් ඉඩ අනුන වේ.

02. ඊගෝ (Ego)

යථාර්ථ මූලධර්මය (Rational & Realistic) අනුව කියාත්මක වේ. ඉඩ පාලනය කරගනිමින් බාහිර සමාජයේ අනුමත පුමිතීන්ට (Social Norms) අනුව සිය අවශාතා තෘප්ත කරගැනීමට මැදිහත් වනුයේ ඊගේ අහම්භාවයයි. ඉඩ විසින් ඉතා ආවේගශීලී ලෙස හා පුචණ්ඩකාරී ලෙස තෘප්ත කරගැනීමට යන අවශාතාවයම ඊගෝ ගේ මැදිහත්වීම මත ස්වයං පාලනයකින් යුතුව සමාජ සම්මතයට අනුව හානිය අවම වන අයුරින් ඉටු කරගනී.

GREEN CAMPUS

මතෝ විශ්ලේෂණවාදය

🗕 මනසේ ස්ථර හා පෞරුෂ වාූුහයන් (Levels of Mind & Structures of Personality)

03. සුපර් ඊගෝ (Super Ego)

සුපර් ඊගෝ හෙවත් උපරි අහංභාවය යනු පුද්ගල පෞරුෂය සතු සදාචාර සාධකයයි. සමාජ සම්මතයන්, වරද නිවරද මත පිහිටා මෙම අංශය ක්‍රියාත්මක වේ. පුද්ගලයාට කුඩා කළ සිට නිවසෙන් පාසලෙන් අාගමික වටපිටාවෙන් ලැබෙන යහගුණ පුරුදු සමාජ පුතිමාන අභාගන්තරීකරණය කරගනු ලබන්නේ සුපර් ඊගෝව යටතේයි. අධික සදාචාරාත්මක ජීවිත ගත කරන්නන්ගේ වැඩි වශයෙන් පුබලව පවතිනුයේ සුපර්ඊගෝ අංශයයි. අවුරුදු 3-5 අතර කාලය තුළ සිටම දරුවකුගේ උපරි අහම්භාවය වැඩීම ආරම්භ වේ. පුායෝගිකත්වයෙන් මිදී අහේතුවාදීව සදාචාරමය වශයෙන් පරිපූර්ණත්වයට පත්වීමද පෞරුෂ ගැටලු මතුකිරීමට සමත් බව ලොයිඩ් පෙන්වා දේ. එවැනි පුද්ගලයින්ට යථාර්තය සමග ගැටීම් අවමයෙන් කටයුතු කිරීමේ අපහසුතාවයන් පෙළේ.

ld: Instincts

Ego: Reality

Superego: Morality

GREEN CAMPUS

මතෝ විශ්ලේෂණවාදය

ලොයිඩ් පෙන්වා දෙන පරිදි පුද්ගල චර්යාව වූ කලී ඇතුළාන්තව සිදුවන්නා වූ කිුයාදාමයක බාහිරට විවර වන අවස්ථාවයි. නිරන්තරයෙන් ඉඩ, ඊගෝ හා සුපර් ඊගෝ ගැටෙමින් චිත්ත අභාන්තරය වනාකූලත්වයට පත්කරවයි. ඉඩ සැමවිටම අන් අංශ පරයමින් සිය සිතැගි ඉටුකරගැනීමට කටයුතු කරනු ලබයි. මෙම ගැටුමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් පුද්ගලයා කාංසාමය තත්වයකට පත්වේ. මෙම කාංසාමය තත්වය පාලනය කරගැනීම උදෙසා අවිඥානිකව ලබාදෙන විසදුම් සහගත තත්වය සංරක්ෂණ පුයෝග වශයෙන් මනෝ විශ්ලේෂණවාදයේදී හදුන්වනු ලබයි.

පුද්ගලයා සිය සිතැගි ඉටුකරගත නොහැකි වීමෙන් පෙළෙන කාංසා සහගත තත්වයත් (Anxious), වරදකාරී හැගීමත් (Guilty Feeling) යන තත්වයෙන් තාවකාලිකව අත්මිදීමට සංරක්ෂණ පුයෝග කිුයාත්මක වේ.

ළ веем сүмы ♦ තර්කාපනය / මේතුයුක්තිකරණය (Rationalization)

/ සමාජය විසින් අනුමත නොකරන පිළිගත නොහැකි හැසිරීම් සාධාරණීකරණය සදහා සාවදා එහෙත් සතා ලෙස පෙනෙන පුකාශ කිරීම.

උදා.. පාඩම් කොටස ආවරණය කරගැනිමට පුමාණවත් තරම් කාලයක් නොයොදවන සිසුවෙකු එම විහාගය එතරම් වැදගත් නැතැයි සිතා අත්හැර දැමීම.

💠 අවරෝධනය (Repression)

තමාට ඇති පීඩාකාරී හැගීම් හා සිතුවිලි අවිඥාන සිතෙහි යටපත් කරතැබීම.

උදා.. ළමා කාලයේ අමිහිරි අත්දැකීමක් ගෙන පුද්ගලයෙකුගේ හැඩරුව අමතකව යාම.

ekвви сумы 🌣 පුක්ෂේපනය (Projection)

/ පුද්ගලයෙකු තමා තුළ ඇති සිතුවිලි, හැගීම් හේ අභිප්රෙණයන් තවත් අයෙකුටද ඇතැයි කියා තමන් පත්ව ඇති තත්වය සාමානාංකරණය කරගැනීම.

උදා.. සමහර දේශපාලඥයන් වංචනිකව මුදල් හම්බකරන බැවින් සාමානා පුද්ගලයෙකු සිය රැකියා ආයතනයේ ලිපිදුවා අවභාවිතාවය සාමානා තත්වයක් වශයෙන් දැකීම.

💠 ಶಿಜೆතುපනය (Displacement)

සෘණාත්මක මනෝභාවයන්ට මූලික වූ මූලාංශුය වෙනුවට වෙනත් පාර්ශවයක් වෙත සිය පුතිචාරය දැක්වීම.

උදා.. සිය බිරිද සමග ඇතිකරගත් ගැටුමකින් පසු ආයතන පුධානියා සිය සේවා පහළ ශූේණියේ සේවකයෙකුට බැන වැදීම.

ekeen сүмы 💠 පුතිකියා සාධනය (Reaction Formation)

තමාගේ හැගීම් වලට හාත්පසින් විරුද්ධ චර්යාවක් පුකට කිරීම.

උදා.. තම බාල සහෝදරයාට දැඩි ලෙස අකමැති වූවද ඔහුව යහමගට ගැනීමට වැඩිමහල් සහෝදරිය කටයුතු කිරීම. මත්දුවා තුරත් කිරීමට සමාජ මතවාදය ගෙන යන පුද්ගලයෙකුට මත්පැත් අළෙවිහළක හිමිකාරීත්වය තිබීම.

🍫 පුතිවර්තනය (Regression)

යම් සිදුවීමක පුතිඵලය දරාගත නොහැකි වූ විට පරිණත හැසිරීම් වෙනුවට පරිණත නොවන හැසිරිමක් පළ කිරීම.

උදා.. සිය පේමසබදතාවය බිද වැටුණු තරුණියක් මහ හඩින් කෑගසමින් පුචණ්ඩව කටයුතු කිරීම.

🌣 අනනාකරණය

තමා අගය කරන වෙනත් චරිතයකට (Role Model) අනුකූලව සිය හැසිරීම පවත්වා ගැනීම.

උදා.. පෞරුෂාබාධයකින් පෙළෙන තරුණයකු විප්ලවකාරී හා ද්වේෂ සහගත අදහස් මුහුණු පොතේ පළ කිරීම.

මනෝ ලිංගික සංවර්ධන අවධි

GRENC	අවධිය Stage	වයස	ඉන්දීය සං කේන්දුනය	අත්දැකීම් හා පුධාන සාධක
	මුඛීය අවධිය (Oral Stage)	උපතේ සිට අවුරුදු 01	මුඛය (උරා බීම හා හැපීම)	කිරි ඉරිම
	ගුද අවධිය (Anal Stage)	අවු 02 – 03	ගුද පෙදෙස (මළපහ කිරිම හෝ රදවාගැනීම)	පවිතුතා පුහුණුව
	ලිංගරූප අවධිය (Phallic Stage)	අවු 04- 05	ලිංගේන්දියන් ස්පර්ශ කර තෘප්ත වීම	වැඩිහිටි චරිත සමග අනනා වීම
	ගුප්ත /නිලීන අවධිය (Latency Stage)	අවු 06 – 12	ලිංගික තත්වයන් යටපත් කිරිම	සමාජ සබදතා පුළුල් කිරීම
	වෘද්ධකාම අවධිය (Genital Stage)	අවු 12 ඉදිරියට	ලිංගික ඉන්දියන් පිළිබද කුතුහලය හා ලිංගික සබදතා	විරුද්ධ ලිංගික ආකර්ෂණය සමාජමය වශයෙන් කැපී පෙනීමට ඇති ආශය

- 🖒 🕒 🖒 🖒 🕏 වොරුෂ සංවර්ධන කිුයාවලියෙහිලා මුල් අවුරුදු පහ තුළ සිදුවන්නා වූ කිුයාකාරකම් තුළින් පුබල පදනමක් සපයන බව ලොයිඩ් සිය නාහය ඔස්සේ ඉදිරිපත් කරන ලදී. මෙම අදහස වඩාත් තීවුව ඉදිරිපත් වන්නේ ලොයිඩ්ගේ පෞරුෂ සංවර්ධනයට අදාළව ඉදිරිපත් කර ඇති මනෝ ලිංගික සංවර්ධන අවයි (Stages of Psychosocial Development) තුළිනි.
  - 💠 ලිංගික/ජීවන ආශය (Life Instinct) හා මරණ ආශයන්ගෙන් (Dead Instinct) කියාත්මක වන්නා වූ පුද්ගල පෞරුෂය මෙකී ආශයන් ඔස්සේ ඇතිවන්නා වූ නැමියාවන් තුළින් සිය චර්යාව පුකට කරනු ලබයි. මෙහි ලිංගිකත්වය යන්න හුදෙක් පටු අර්ථයෙන් බැහැර පුළුල් වූ අර්ථයක් විදාහාමාන කරනු ලබයි. පුද්ගලයා සිය සුබය උදෙසා ගනු ලබන සෑම කියාවක්ම එනම්, කායික හා මානසික වශයෙන් සංකෘප්තියට පත්වීමයි. මෙකී ලිංගික ආශයන් එක් එක් සංවර්ධන අවධීන්හිදී විවිධ ස්ථාන වෙත මාරුවීම සිදුවේ. පුද්ගලයා තුළ ඇතිවන්නා වූ සංතෘප්තභාවය ඇතිවන ස්ථාන ලෙස ලොයිඩ් හදුන්වා දෙන්නේ මුඛය, ගුදය හා ලිංගික පෙදෙසය (Mouth, Anal and Genital area).
  - 💠 ළමා වියේදී සිදුවන මෙම ලිංගික ස්වභාවයන් කේන්දුකරගත් සංවර්ධන දාමය, වැඩිහිටි පෞරුෂය කෙරෙහි අසීමිත බලපෑම් ඇති කරන්නකි. ලොයිඩ් පෙන්වා දෙන පරිදි මෙම එක් එක් අවධීන්ට අාවේණික, සුවිශේෂ සංවර්ධන අභියෝගයක් හා පැවරුණු කාර්යභාරයක් පවතී. මෙකී අභියෝගය සාර්ථකව පසු කරන්නන් ඉහළ පෞරුෂයක් සහිත වූවන් බවට පත්වේ.

- ළ кеем сумь № මෙම කියාවලියේදී සංලග්ත වීම (Fixation) යන සංසිද්ධිය වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටුකරනු ලබයි. සංලග්ත වීම යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ එක අවධියකින් ඊළග අවධියට අපේක්ෂිත පරිදි ගමන් කිරීමට නොහැකිව එක තැන අනවශා ලෙස ඇලී සිටීමයි. මෙමගින් පුද්ගලයාගේ සංවර්ධන කියාවලිය අඩාල වේ. එය පුද්ගල පෞරුෂය අසමතුලිතතාවයකට පත් කරයි.
  - ❖ එක් එක් සංවර්ධන අවධීන්හිදී අදාළ ආශයන් තුළ අනවශා ලෙස ඇලී ගැලී සිටීම හෝ නිසි පරිදි ∠ සංතෘප්ත නොවීම මත සංලග්න වීම සිදුවේ. මෙම තත්වය අවබෝධ කරගැනීම සදහා එක් එක් සංවර්ධන අවධීන් වෙත අවධානය යොමු කර බැලීම වැදගත් වේ.

ekeen сүмь 🔖 ଭୂରିය අවධිය (Oral Stage)

මෙම අවධියේදී තෘප්තිමත්භාවයට පත්වනුයේ මුඛය ආශිතවයි. මවගෙන් කිරි උරා බීමෙන් සංතෘප්තියට පත්වේ. යම් හෙයකින් කිරි උරාබිමේ කිුයාවලිය නිසි පරිදි සිදුනොවන දරුවකුගේ සංගලග්න වීම දැකිය හැකිවේ. එවිට දරුවා කාංසාවට පත්වේ. උපතේ සිට පළමු වසර දක්වා මෙම අවධිය ගමන් කරන බැවින් සියලු තෘප්ත කිරීම් මුඛය ආශිතව සිදුකරගනී. ආහාර ගැනීමට අතරව මතෝභාවයන් පළ කිරීම (දුක, කුතුහලය,විරෝධය,තරහව) හා සන්නිවේදනය සදහා මුඛය භාවිතා කරයි. මවගේ පියයරු, කිරි බෝතලය, අත, කකුල්,ඇගිලි හා අතට හසුවන ඕනැම දෙයක් උරා බැලීමට උත්සාහ කරයි. ලොයිඩ් දක්වන පරිදි දරුවා අතට අසුවන සියලු දෑ උරනු ලබන්නේ කුසගින්න වෙනුවෙන්ම නොවේ. එය ඉතා ආශ්වාද ජනක ලිංගික ආශයක් බැවිනි. තොල් හා මුඛයේ මාංශපේශීන් උත්තේජනය වීම තුළ දරුවා ශෘංගාරාත්මක උත්තේජනයක් ලබයි.

ekeen сүмь 💠 ଭୂରିය අවධිය (Oral Stage)

මෙසේ මුඛය ආශිත පුදේශය නිසි පරිදි තෘප්ත නොවීමෙන් පෞරුෂ ඌණතා මතුවිය හැක. ඇගිලි හෝ වෙනත් දෙයක් උරා බොනවිට එය වැළැක්වීමට කටයුතු කළහොත එයින් දරුවාගේ ලපෟරුෂය තුළ අනිසි පුතිවිපාක ඇතිකරලීමට සමත්වේ. පසුකාලීනව සිගරට්, මත්පැන් හා මත්දුවා වලට ඇබ්බැහි වීම මෙම අවධියේ ගැටලුවක් හේතුකොටගෙන ඇතිවිය හැක. මෙම පළමු අවධිය නිසි පරිදි සංකෘප්ත නොවුන පුද්ගලයාගේ මනෝභාව කළමණාකරණය ඉතා අස්ථාවර මට්ටමක පවතී. එමෙන්ම අධික ශබ්දයකින් කතාකරන වාදශීලී පුද්ගලයෙකු බවට පත්විය හැක. තවද සැරපරුෂ වචන භාවිතය හා සැමවිටම නොසන්සුන්ව කටයුතු කිරීමද මෙම අවධියේ සංලග්න වීම හේතුකොටගෙන ඇතිවේ. මෙම අවධියේදී නොසලකා හැරෙන දරුවන් තුළ සුපර් ඊගෝ ශක්තිමත් පදනමකින් කිුයාත්මක නොවේ. අනවශා ලෙස මෙම අවධියේදී අධිආරක්ෂාවට යොමුවන දරුවන් පමණට වඩා බලවත්වන සුපර් ඊගෝවකින් පාලනය කරයි.

උදා.. සුපුකට මාගුට් මීඩ් පර්යේෂණය

ආදරයෙන් මව්කිරි දූන් ඇරපේෂ් ගෝතුිකයින් හා ඊට පුතිවිරුද්ධ

ව කටයුතු කළ මුණ්ඩුගුමාර් ගෝතිකයින්

ජායුක හෙවත් ගුද අවධිය (Anal Stage)

අවුරුදු 02 සහ 04 දක්වා කාලය මේ යටතට අයත්වේ. දරුවා මළපහ කිරීමෙන් හා මුතුා කිරීමෙන් සංතෘප්තියට පත්වෙයි. වැසිකිළි පුහුණුව (Toilet Training) ලබාදෙනුයේ මෙම අවධියේදීය. කුමානුකූලව මළපහ බැහැර කිරීමටත් පසුව ඒවා නිසි පරිදි පිරිසිදු කරගැනීමටත් දරුවා ඉගෙන ගනී. මුඛයෙන් ගුදයට සිය තෘප්ත කිරීම මාරු වීම මෙහිදී සිදුවේ. ගුදය ආශිතව අපදුවා එකතුවීම නිසා ඇතිවන්නා වූ උදර අපහසුව සහ ආතතිය ඒවා පිටකිරීමෙන් පසු සුඛාස්වාදයකින් කෙළවරවේ. මෙය ඉතා තෘප්තිමත් අවස්ථාවකි. එමගින් දරුවා ඉමහත් පුබෝධයට පත්වේ.

උපත ලබන මුල්කාලයේදී ස්වයංකීයව මළපහ පිටවූවද මෙම අවදියේදී දරුවාට තම මළපහ පිටවීම හෝ නොකිරීම පාලනය කරගත හැක. ඔහු මළපහ සමග සෙල්ලම් කරමින් මළපහ නොකර තබාගනිමින් ආශ්වාදයක් ලබයි. මෙම තත්වය අනවශා ලෙස පාලනය මෙන්ම නොසලකා හැරීමද යෝගා නොවේ. දරුවාට වැසිකිළි පුහුණුව ඉත කුමවත් පරිදි ලබාදිය යුතු වන්නේ මේ හේතුවෙනි. දරුවා යම් හෙයකින් ඊට දක්වන්නා වූ පුතිරෝධය සිදුවන්නේ දෙමාපියන්ගේ අධික බැනුම් හා පහරදීම් තුළින් නම් එය ඉතා අනර්ථකාරී පුථිපල අත්කරදෙන්නකි.

ල්веем сумь п❖ පායුක හෙවත් ගුද අවධිය (Anal Stage)

වැඩිහිටි වියේ සිදුවන ආවේග පිටවීම, ආශාවන් සංසිදුවාගැනීම මෙන්ම ආකුමණශීලී ගතිපැවතුම් වලට ගුද අවධියේ පුබල බලපෑමක් පවතින බව මනෝ විශ්ලේෂණවාදීන්ගේ මතයයි. නිසි මළපහ පුහුණුව නොලැබූ දරුවන් පසුකලෙක අපිළිවල අකුමවත් ජීවිත ගත් කරන්නන් වීමට දැඩි අවකාශයක් පවතී.

එමෙන්ම දැඩි පුහුණුවට ලක්වූවන් පමණට වඩා විනයගරුක,මසුරුකම හා අසීමාන්තික පිලිවෙලකට සිය කටයුතු පවත්වා ගෙන යාමටත් එමගින් දැඩි පීඩාවට පත්වීමටත් හැකි සම්භාවිතාවක් පවතී.

ල්веем сумь п❖ /ලිංගරූප අවධිය (Phallic Stage)

වයස අවුරුදූ 04-06 දක්වා කාලය තුළ ලිංගරුප අවධිය කිුයාත්මක වේ. දරුවන් ස්තීු හා පුරුෂ වශයෙන් තම ලිංගික අනනානාවය ඇතිකරගනු ලබන්නේ මෙම අවධියේදීය. පෙර අවධි වලින් ලිංගය ආශිතව සංතෘප්තියට යොමුවිමෙන් මෙම අවධිය ඇරඹේ. මින් පෙර අවධානය යොමු නොවූ තම ලිංගය පරීක්ෂා කරබැලීම, අතපත ගෑම හා අන් සම වයස් ළමුන් හා සංසන්දනයට යෑම මෙම අවධියේ සුලබව දැකිය හැකි තත්වයකි. මෙය පුාථමික ආත්ම රාගයේ ලක්ෂණයකි. මේ තුළින් කුතුහලය වඩාත් තියුණු වේ. ස්තී පූරුෂ ලිංගික වෙනස්කම් පිළිබද පුථම අවබෝධය ලබාගනී. නිරන්තරයෙන් තම ලිංගය සමග සෙල්ලම් කිරීමටත් ලිංගය විවිධ ස්ථානයන්හි ඇතිල්ලීමටත් බොහෝ දරුවන් පෙළඹේ.

මෙම කාලය තුළ දෙමාපියන් ඉතා සුපරික්ෂාකාරීව කටයුතු කළයුතු වේ. එසේ නොකළහොත් දරුවා

තුළ අතාරක්ෂිත තත්වයක් උත්පාදනය වන අතර පසුකාලීන ලිංගික ජීවිතය

කෙරෙහි එය සෘජූ ලෙස බලපැවැත්වේ.

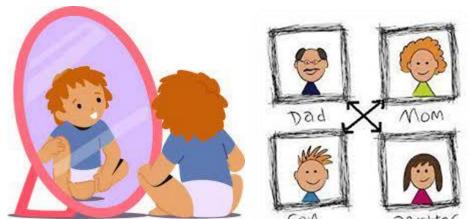

ලිංගරූප අවධිය (Phallic Stage)

මෙම කියාකාරකම් මර්දනය තුළ පසුකාලීන උගු ලිංගික අකුමතා ඇතිවීමත් ඒ ඔස්සේ ඇතිවන්නා පෞරුෂ දුර්වලතාත් යථා තත්වයට පත්කිරීමට ඉතා අසීරු වේ. වඩාත් සාර්ථක ලිංගික සබදතා පවත්වන පුද්ගයින්ගේ මෙම අවධිය මනාලෙස සංතෘප්තියට පත්ව තිබෙන බව පර්යේෂණාත්මක සාධක සපයයි. මෙම ලිංගික අභිරුචිය හා නැමියාව හේතුකොටගෙන දරුවා මව හා පියා වෙත වෙන වෙනම ආකල්ප ඇතිකරගැනීමට පෙළඹේ.

/ ඊඩිපස් (Oedipus Complex) හා ඉලෙක්ටා සංකීර්ණයන් (Electra) ඇතිවන්න්නේ ඒ ඔස්සේය. පිරිමිකම හා ගැහැණුකමට පදනම සකස් වනුයේ මෙම සංකල්ප ද්විත්වය ඔස්සේය. ආදරය නොකැමැත්ත වෛරය වැනි මනෝභාවයන් මේ සමගම දරුවා තුළ උත්පාදනය වේ. ඊඩිපස් යනු මවගේ ආදරය තමා වෙතට යොමුකරවා ගැනීමේදී මව කෙරෙහි ආදරයත්, පියා විසින් මව අයිතිකරගනී යැයි ඇතිවන බියෙන් පියා පුතික්ෂේප කර ඔහු කෙරෙහි වෛරයක් ඇතිකරගැනීමේ කුියාවලියත්ය.

ඉලෙක්ටුා යනු ඊට පුතිවිරුද්ධ තත්වයයි.

ළ веви сүмы ♦ ගුප්ත හෙවත් නිලීන අවධිය (Latency Stage)

අවුරුදු 06 සිට 12 දක්වා අවධිය මේ යටතට ගැනේ. මෙම කාලය තුළ විශේෂිත මනෝ ලිංගික සංවර්ධනයක් පෙන්නුම් නොකරන අතර සැගවුණු අවධියක් ලෙස හදුනා ගැනේ. වැඩි වශයෙන් මිතුරු ඇසුර ඇතුළු සමාජ සබදතා පැවැත්වීම කෙරෙහි දරුවන් යොමුවේ. මෙම අවධියේදී ලිංගික නැමියාව සම්පූර්ණයෙන් පාහේ සැගවුණු ස්වභාවයක් ගනී. දරුවා පෙර අවධියේදී මුහුණ පෑ ඊඩිපස් හා ඉලෙක්ටා සංකීර්ණයන්හි පුතිඵලයන් හේතුකොටගෙන මෙවැනි තත්වයක් හටගනී.

විරුද්ධ ලිංගිකයන් කෙරෙහි ආශයෙන් මිදී සමාන ලිංගකයන් කෙරෙහි වැඩි වශයෙන් නැඹුරු වේ. මෙය ඉතා නිසල ගුප්ත අවධියක් වන අතර ඊළග අවධියට ගමන් කිරීම තෙක් විරාමයක් සහිත අවධියක් ලෙස හදුනාගත හැක. මෙම අවධියේ අවසන් කාලයේදී දරුවන් කුමයෙන් ඊළග අවධියට සුදුසු පරිදි කායික විපරිවර්තනය සිදුවීම ඇරඹේ.

ළ в в в и с ч и ь n ❖ වෘද්ධකාම අවධිය (The Genital Stage)

/ වයස අවුරුදු 12 න් පසු අවධියයි. විරුද්ධ ලිංගිකයා කෙරෙහි අභිරුචියෙන් කටයුතු කරන අවධියයි. සිය ලිංගික ආශාවන් තෘප්ත කරගැනීමට විවිධ අත්හදා බැලිම් වලට සහ අවධානම් අවස්ථාවන්ට නැඹුරු වේ. සිය ලිංගික භූමිකාව පුසාරණය කරගනිමින් ඒ පිළිබද සම වයස් මිතුරු කණ්ඩායම් සමග අදහස් භූවුමාරු කරගනී.

විවිධ ලිංගික ගැටලු වලට පත්වන අතර පූර්ව විවාහ ලිංගික සබදතා, ස්වයං වින්දනය ගැබ්ගැනීම්, සමලිංගික සබදතා යනාදී ලිංගික නැමියාවන් හේතුකොටගෙන විවිධ සංකූලතා හා වාහකූලතා වලට පත්වේ. මෙම අත්දැකීම් තුළින්ම සමාජ සත්වයෙකු වශයෙන් සමාජගත වීමට අවැසි පෞරුෂය සකස් කරගනී.

සමාජීය වගකීම් වලට වැඩි නැමියාවක් දක්වන අතර ශක්තිමත් පෞරුෂයකින් යුතු පුද්ගලයෙකු බිහිවීමට අවසන් පදනම සකස් වන්නේ මෙම අවධියෙනි.

පියාපේ කුඩා දරුවකු වැඩිහිටියෙකු වන ආකාරය මනෝ විදහාත්මක පර්යේෂණ රාශියක් තුළින් මැන බැලු මනෝ විදහාඥයෙකු වශයෙන් පුකට වේ. දරුවන්ගේ චින්තනය වැඩිහිටි චින්තනයෙන් වියුක්ත වන ආකාරය පියාපේ පෙන්වා දෙන ලදී. දරුවකුගේ චින්තනය අනුකුමයෙන් වැඩෙන අයුරු ඔහු විධිමත්ව පෙන්වා දුන්නේය. දරුවකුගේ අභාගන්තරය තුළ ගොඩනැගෙන්නාවු මෙම සංකීර්ණ පුජානන කිුිිිියාවලිය කෙරෙහි පරිසරය බලවත් ලෙස බලපානු ලබන බවද ඔහු විසින් පෙන්වා දෙන ලදී.

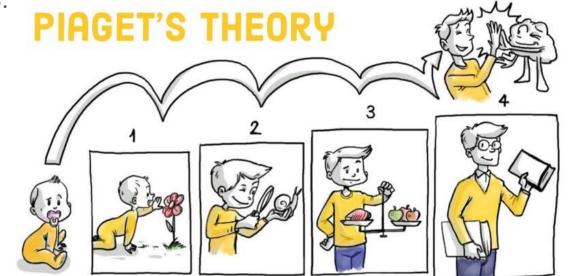
පියාපේ ස්විට්සර්ලන්තයේ උපන් ජීව විදහාඥයෙකි. ඔහු විසින් සිය දරුවන් තිදෙනා මනාව නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් ඒ ආශිත පර්යේෂණ හා මනෝ විදහාත්මක මත ඉදිරිපත් කළ උගතෙකි. අන් බොහෝ මනෝ විදහාඥයින් සිය පර්යේෂණ සදහා සතුන් යොදා ගත්තද පියාපේ එසේ නොවේ. ඔහු සිය පුද්ගලික අත්දැකීම් සිය පර්යේෂණ සදහා යොදාගැනීම පිළිබද විවේචන පවතී.

GREEN CAMPUS

නමුත් පසුකාලීනව පියාපේගේ පරීක්ෂණ වෙනත් මනෝ විදහාඥයින් විසින් පරීක්ෂණ කිරීමෙන් පසු පියාපේගේ මතය නැවත නැවතත් තහවුරු වූ බව පැවසේ. පියාපේගේ සංවර්ධන මනෝ විදහාව ලොව විවිධ රටවල පිළිගැනීමකට ලක්වෙන අතර මනෝ විදහාවට සංවර්ධන මනෝ විදහාව යන උපවිෂය බිහිකිරීමට පුරෝගාමී විය.

පරිසරයට හැඩගැසීම "අධාාපනය බව" පියාපේගේ අදහසයි. පරිපූර්ණ ජීවියෙකු වශයෙන් සෑම පුද්ගලයෙකුම තමා අවට ජීවත්වන පරිසරයට හැඩගැසිය යුතුවේ. පුද්ගලයා අවබෝධ කරගැනීමට නම් ඔහුගේ සංජානනයන් අවබෝධ කරගත යුතුවේ. සංජානනය යනු පුද්ගලයෙකු යමක් දකින අසන විදින ආසුාණය කරනන ස්පර්ශ කරන චලනය කරන ආකාරයයි. එනම් පංචේත්දයන් තුළින් ඔහු අත්දකින ලෝකයයි.

පියාපේගේ මූලික අවධානය යොමු වූයේ ළදරු අවධියේ සිට වැඩිහිටි අවධිය දක්වා පුද්ගලයෙකු ලෝකය සංජානනය කරන ස්වභාවය සෙවීමටයි. ඒ සදහා ඔහු පුධාන සංකල්ප කිහිපයක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ලබයි. ඒවා නම් කාලය, අවකාශය, දුවා, චලනය හා හේතුවයි මෙම සංකල්ප දරුවකු පරිසරයට අනුවර්තනය වීමේදී ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටුකරයි.

පුද්ගලයෙකු පරිසරයට හැඩගැසීමේදී ආහාර, වාසස්ථාන, ආරක්ෂාව සහ ඇතුලු තවත් මූලික අවශාතාවයන් කෙරෙහි අවධානය ලබාදිය යුතුවේ. එකී අවශාතාවයන් ඉටුකරගැනීම සදහා ගැටලු විසිදීමේ හැකියාව, ඉගෙනගැනීම, මතක තබාගැනීම, සිතීම ආදී සංකීර්ණ මානසික කිුියා රාශියක් සිදුකළ යුතුවේ. පුද්ගලයෙකු සිය ජීවිත කාලය තුළ ලෝකයට අනුව හැඩගැසෙමින් කටයුතු කළ යුතුවේ.

පියාපේ අධාාපනය යනුවෙන් හදුන්වනුයේ මෙම හැඩගැසීමේ කිුයාවලියයි. මෙසේ හැඩගැසීමේදී මානසික කිුයාකාරීත්ව ද්විත්වයක් පුද්ගල මනස තුළ කිුයාත්මක වේ. එක් කිුයාවලියක් නම් බාහිර පරිසරයේ ඇති සියලු දැ මනසට එක් කරගැනීම හෙවත් සමාගුහණයයි. අනෙක් කිුයාවලිය නම් එක් රැස් කරගන්නා කිුයාවලිය මනසේ තැන්පත් කිරීම හෙවත් සැකසීමයි. උපන් අවධියේදී ළදරුවාට තමා සමාගුහණය කරන්නා වූ සෑම සංඥාවක්ම මනසින් සකස් කරගත නොහැක.

චාලක - ඉන්දිමය අවධිය (උපතේ සිට මාස 18-21)

ළදරුවා අතපය ශරීරය සම්බන්ධ කරන කිුිිියාකාරකම් චාලක ඉන්දිමය වශයෙන් සලකනු ලබයි.

උදා- අත පය ඉරීම, අතින් යමක් ගැනීම හා විසිකිරීම, පය සෙලවීම, ඇවිදීම, දිවීම, මුණින් අතට පෙරළීම, බඩගෑම, දණගෑම

මෙම අවධියේදී සිදුකරනු ලබන සියලු කියාකාරකම් ඉන්දියන්ගෙන් ලැබෙන සංඥා අනුව ළදරුවා විසින් සිදුකරනු ලබයි. මේ අවධියේ ළමයා බුද්ධිමය කියාවන් කරනු ලබන්නේද මෙවැනි මාලක කියා මගිනි. එවැනි කියා පුායෝගික බුද්ධිමත් කියා වශයෙන් පියාපේ හදුන්වනු ලබයි. මෙම කියා දරුවාගේ බුද්ධි වර්ධනයට හේතුවන බැවින් ඒවා බුද්ධිමය කියා වශයෙන් හදුන්වයි. ළදරු අවධියේදී මුඛයෙන් විවිධ ශබ්ද නැගීම කරනුයේ අංග චලනය වැනි චාලක කියාවක් මගිනි. සිතිවිලි කියාවලියක් මෙම නවජ දරුවා තුළ ඇති නොවන බැවින් ඉන්දියයන් චලනය කිරීමෙන් ලබන්නා වූ දැනුම පමණක් දරුවා සමාගුහණය කරගනු ලබයි.

උපතෙන් මාස හයක් ඉක්මවූ විට තමා අයත් ජාතියට අදාළ භාෂාවෙන් උත්පාදනය වන්නා වූ ශබ්ධ වෙන් වෙන්ව හදුනා ගැනීමට දරුවාට හැකිවේ. දරුවාට ගුහණය වන ශබ්ධ නැවත නැවත පුනරුච්චාරණය කරමින් භාෂාව උගෙනී. අවුරුද්ද ඉක්ම වූ පසුව හැගීම් සහිතව වචන භාවිතා කරන අවධිය උදාවේ. මෙම චාලක ඉන්දිමය අවධියේදී දරුවාගේ භාෂාව උගෙනීමද චාලක කිුියාකාරකමක් වශයෙන් හදුනා ගත හැක.

චාලක - ඉන්දිමය අවධිය (උපතේ සිට මාස 18-21)

මෙම අවධියේදී අත ඉරීම තොලට හසුවන ඕනෑම දෙයක් ඉරීමට ළදරුවන් යොමුවේ. එමෙන්ම අතට අසුවන ඕනෑම දෙයක් කටේ දමාගැනීමට හා ඇල්ලීමට තැත් කරයි. මෙම අවධියේදී දරුවාට අවකාශය පිළිබද අවබෝධයක් පවතී. යම් කිුිියාවක් ආරම්භ කළ ස්ථානයටම නැවත ගෙනයාමට හැකියාවක් දක්වයි. මෙය **ආපසු යාම** වශයෙන් පියාපේ හදුන්වනු ලබයි. අත ඉරීම මීට උදාහරණයකි. දරුවා වරක් අතගෙන උරා ඊට පසු නැවත අත තිබූ ආකාරයටම තබා නැවතත් ගෙන අත ඉරීමෙන් ගමා වනුයේ දරුවාගේ අවකාශ භාවිතය පිළිබද අවබෝධයයි.

දරුවා කුමයෙන් යමක් සාර්ථකව කිරීමෙන් පසු එය නැවත නැවත කිරීමට උත්සුක වේ. අලුත් කීඩා භාණ්ඩයක් දුන්විට එය විසි කිරීමෙන් පෙරළීමෙන් නොයෙක් ආකාරයේ සංක්ෂිප්ත නිරූපනයන් මනසෙහි ඇතිකරගනී. එය නැවත නැවත කරයි. මේ වයසේ දරුවන් යම් කිසිවක් ආරම්භ කළ ස්ථානය දෙස හැරී බලයි. එයද අවකාශය පිළිබද ඇති අවබෝධය හගවන අවස්ථාවකි. නමුත් එය ඉතා සීමා සහිත අවබෝධයකි. සිය මව කාමරයේ සිටි තැනින් නැගිට කාමරයෙන් ඉවත්ව ගිය විට ළදරුවා ඒ දෙස හොදින් බලා සිටියද නැවත ඈ පෙර වාඩිවී සිටි පුටුව දෙස හැරී බලයි. දරුවන්ගේ නිර්මාණාත්මක බුද්ධිය මෙම අවධියේ සිදුවේ.

දරුවාට යමක් ගැනීමට අවශා වූ විට කොට්ටයක් හෝ කොට්ට කිහිපයක් මතට නැග එය ගැනීම මීට උදාහරණයකි.

පූර්ව සංකල්පත අවධිය (මාස 18-21 සිට අවු 4 1/ 2 දක්වා)

මේ EEN CYWE 12 පෙර අවධියේදී ඇතිකරගත් සංක්ෂිප්ත තිරූපණ තුළින් මෙම අවධියේදී මානසික සංවර්ධනය ඇතිවේ. භාෂාව මුල්කරගත් බුද්ධි වර්ධනයක් මෙම අවධියේදී සිදුවේ. මෙම අවධියේදී දරුවා විශේෂයෙන් චිතු ඇදීම කෙරෙහි යොමුවේ. එමෙන්ම විවිධ කීඩා කෙරෙහිද දරුවන්ගේ රුචිය වර්ධනය වේ. තමා දකින දෑ වලට තමාගේම වචන වලින් ආමන්තුණය කිරීම දැකිය හැකිවේ. එමෙන්ම විවිධ දුවා පිළිබද සංක්ෂිප්ත තිරූපණයන් ඇතිවිට ඒවා වෙනත් තේරුම් ඇති භාණ්ඩ වලට ආදේශ කිරීමට උත්සාහ දරයි. අනුකරණය කිරීම සදහා විශේෂ උනන්දුවක් දක්වනු ලබයි.

උදාහරණයක් වශයෙන් ටෙලිපෝනයකින් කතා කරන ආකාරයට පත්තර කොළයක් කනට තබාගෙන විවිධ ශබ්ධ නගන අයුරු පෙන්වා දියහැක. එක් දෙයක් අවබෝධ කරගැනීමට තවත් දවායක් උපයෝගී කරගැනීම මෙයින් සිදුවේ. බෝතලයක් ගෙන දරුවකු එය කාර් එකක් යැයි කියයි. තමාගේම ශරීරය විවිධ සතුන් ලෙස අනුකරණය කරයි. මෙසේ යටට රිංගමින් පූසෙකු ලෙස ඥාව් ඥාව් කියයි. අම්මාව අනුකරණය කරයි. බෝනික්කාට යම් යම් දෑ ඉගැන්වීමට තැත් කරයි. ඒ තුළින් දරුවාගේ පුජානන කිුියාවලිය නිසි පරිදි සංවර්ධනය වේ.

පූර්ව සංකල්පන අවධිය (මාස 18-21 සිට අවු 4 1/ 2 දක්වා)

මෙම අවධියේදී දරුවාට තර්කයෙන් යමක් වටහා ගැනීමට නොහැක. යම් යම් සිදුවීම් හෝ දුවාක් අතර පවතින සමාන අසමානකම් පිළිබද අවබෝධය ඉතා අල්ප වේ. අපුාණික වස්තූන්ට කතා කිරීමට ඔවුන්ට ද තමාට මෙන් හැගීම් ඇති බවත් මේ අවධියේ දරුවන් සිතයි.

බෝනික්කා අසනීප වීම, කෝච්චියට කතා කරන්න පුලුවන් යැයි සිතීම උදාහරණ වශයෙන් පෙන්වා දිය⁄ හැකිවේ. වළාකුලු පාවෙන්නේ මන්ද යැයි අවුරුදු තුනක පමණ දරුවකුගෙන් ඇසූ විට ඔහු බොහෝ විට පුකාශ කරන්නේ රියදුරකු විසින් එය එළවන බවයි.

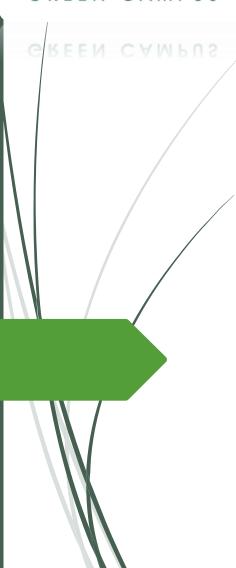

еквен сумь п ් පුතිභාන අනු අවධිය (අවු 4 1/2 සිට අවු 7 දක්වා)

මම අවධියේදී දරුවාගේ චිත්තනය හෙවත් සිතීම කෙරෙහි බලපානු ලබන්නේ ඔවුන්ගේ සංජානනයයි. පංචේත්දයන් තුළින් ලබන්නා වූ සංජානන තුළින් දරුවාගේ මානසික සංවර්ධනය වේගවත් වේ. නමුත් මෙම සංජානන කියාවලිය විධිමත් නොවේ. දරුවාට එක් වරකට කේ දෙයකට වඩා මනසෙහි තබාගත නොහැකි බැවින් සිතීම් වල වහාකූල භාවයක් පෙන්නුම් කරයි. සංකල්පීය Æතුවිලි ඇතිවීමට තරම් මනස මේ අවධියේදී වර්ධනය වී නොමැත. මේ අවධියේදී දරුවන්ගේ සිතුවිලි ආත්ම කේනදීය වේ. දරුවාගේ සංකල්ප වර්ධනය මේ කාලයේ ඇතිවීම ආරම්භ වන බැවින් වැඩිහිටියන් ඒ පිළිබද විශේෂ අවධානයකින් කටයතු කළ යුතුවේ.

මෙම අවධියේ දරුවන්ට පෙර සදහන් කළ පරිදි මනසේ එක් වරකට එක් දෙයක් පමණක් පවතින නිසා සම්බන්ධතා දැකිය හැකි නොවේ. ළමයා දකින දෙය අනුව පමණක් මේ නිසා නිගමනයකට පැමිණේ. ඒ නිසා මෙම අවධියේදී දරුවාට යමක් සාකච්ඡාවෙන් පහදා දීම අසීරු වේ. සියලුම දුවාන්ට ජීවයක් ඇති බවත් ඒවා වැඩෙන බවත් මොවුන් විශ්වාස කරයි.

• සංයුක්ත කියාකාරී අනු අවධිය (අවු 08 සිට අවු 11 දක්වා)

මේ අවධියේ ළමයා ශාරීරික කිුිිියා මගින් ලත් අත්දැකීම් මනසෙහි අන්තර්ගුහණය කරන්නා වූ අවධිය වශයෙන් දැක්විය හැකිවේ. මෙම අවධියේ දරුවන්ට තර්කානුකූල චින්තනයෙන් යමක් දැකීමේ හැකියාව පවතී. මීට පෙර අවධියේදී වහාකූලව දැක්වූ යම් යම් අදහස් දැන් නිරවුල්ව දැකීමට හැකියාව ඇත.

එක් එක් උසැති කොටු කිහිපයක් පිළිවෙළට සකස් කළ නොහැකි වූ දරුවාට දැන එය මනාව ඉටු කිරීමේ බුද්ධිමය හැකියාව පවතී. මින් පෙර විසදීමට නොහැකි වූ ගණිත ගැටලු දැන් පහසුවෙන් විසදීමට හැක. හැඩතල මනාව හදුනා ගනී. මෙය අපේක්ෂිත නිරූපණය ලෙස පියාපේ හදුන්වා දී තිබේ.

• සංයුක්ත කියාකාරී අනු අවධිය (අවු 08 සිට අවු 11 දක්වා)

දරුවාගේ ආත්ම කේන්දීය ස්වභාවය තුරන් වී අනෳයන් සමග සුහදව වැඩ කිරීමේ හැකියාව ඇතිවේ. කුඩා අවදියේදී තනිව සෙල්ලම් කළ දරුවා දැන් තනිව සෙල්ලම් කිරීමට අකමැති වේ. යාලුවෝ ගොඩක් සමග සෙල්ලම් කිරීමට වැඩි රුචියක් දක්වයි. පෙර අවධීන්හි දරුවා ලැබූ මානසික පුගමනය මෙම අවධියේ දරුවාගේ චර්යාව කෙරෙහි සෘජු බලපෑමක් ඇති කරයි. මේ ආකාරයට අත්දැකීම් තුළින් දැනුම අන්තර්ගුහණය කරගනී. එබැවින් වැඩිහිටියන් මේ අවධියේදී දරුවන් ඉතා කියාශීලීව තැබීම වැදගත් වේ.

මේ වයසේ දරුවන්ට ලබාදෙන පාසල් අධනාපනය සහභාගීත්ව කියාකාරකම් ඇසුරෙන් සිදුකළ හැකිනම් එම දැනුම දරුවා ඉතා සීගුයෙන් අන්තර්ගුහණය කරගනු ලබයි. මීට පෙර යුගයේදී තමාවම අමතමින් තමා සමග පමණක් ගනුදෙනු කිරීමට ආත්ම කේන්දීයව කටයුතු කළද භාෂාවේ වර්ධනය සහ බුද්ධි වර්ධනය සමග දරුවාගේ සංකල්පන හැකියාව වඩාත් තීවු වේ. එහි පුතිඵලයක් වශයෙන් දරුවා වඩාත් සමාජශීලී සත්වයෙකු බවට පත්වේ. මේ අවධියේදී දරුවන් වැඩිහිටියන් වනවහාර කරන වැඩිහිටි බස ඉගෙනීමට සුදුසු තත්වයක සිටින බව පියාපේ පවසයි. යමක සම්බන්ධතාවය ආරෝහණ අවරෝහණ සංකල්ප පිළිබද වඩා අවබෝධයක් පවතී.

GREEN CAMPUS

ජීන් පියාපේ මුල් ළමාවිය සංවර්ධන අවස්ථා

• විධිමත් කිුයාකාරී වර්ධන අවධිය (අවු 11 සිට අවු 16 දක්වා)

අනායන් සමග සහයෝගයෙන් කිුියා කිරීමෙන් මෙම අවධිය උදාවේ. සාමූහික තීරණ මත පිහිටා කටයුතු කිරීමට උත්සුක වේ. සමකාලීනයන් සමග කුතුහලය ඇවිස්සෙන දැ සාකච්ඡා කරමින් මනසෙහි පවත්නා නොයෙක් දේ පුතාවේක්ෂණය කිරීමට මොවුන් පුරුදු වේ. පියාපේ දක්වන පරිදි සහයෝගයෙන් කිුියා කිරීම තර්කානුකූල විමර්ෂනයේ පදනමයි. මෙමගින් දරුවාගේ බුද්ධි වර්ධනය වේගවත් වේ.

තනි මතයක් අනුව නොව කණ්ඩායමක් වශයෙන් තීන්දු තීරණ ගැනීමට හා එකගතාවයන් මත කටයුතු කිරීමට දරුවන් පෙළඹේ. එකග නොවූ අනෳයන්ගේ අදහස් වලට කුමයෙන් එකගවීමට කිුයා කරයි.

විවිධ අදහස් ගැන සිතීමෙන් දරුවාගේ සිතෙහි යම් නමාතාවයක් හටගනී. මේ අවධියේදී දරුවන් අධික කිුියාකාරීත්වයෙන් යුක්ත වේ. ඉතා ඉක්මනින් තීරණ ගැනීමට යොමුවන්නේ මෙම අධික කිුියාකාරීත්ව ස්වභාවය හේතුවෙනි.

මෙම අවධියේදී තමා දෙසත් අනාගයන් දෙසත් විවේචනාත්මකව බැලීමට පුරුදු වේ. තවද අනාගතය පිළිබද ඇති අවබෝධයේ පුලුල් වීමක් දැකිය හැක. මන කල්පිත ලෝකයක් මැවීමේ හැකියාව පවතී.

GREEN CAMPUS

කාල් යුංග්ගේ විශ්ලේෂණාත්මක මනෝ විදාහව

Analytical Psychology

ස්වීස් ජාතික මනෝ විදාහඥයෙකු වන කාල් යුංග් තම මතය විශ්ලේෂණාත්මක මනෝ විදාහව යනුවෙන් හදුන්වන ලදී. ලොයිඩ් මෙන්ම යුංග්ද පෞරුෂයේ හැඩය කෙරෙහි අවිඥානික මනසේ බලපෑම දැඩි ලෙස සනාථ වන කරුණු ඉදිරිපත් කළ විද්වතෙකි. පුද්ගල අවිඥානය තල දෙකකින් යුක්ත බව යුංග් පුකාශ කරයි.

1. පුද්ගල අවිඥානය (Personal Unconscious)

පුද්ගල අවිඥානය තුළ පුද්ගලයා අවරෝධනය කළ මතකයන් තැන්පත්ව ඇති බවත් ඒවා සවිඥානික සිතට සිහිපත් නොවන බවත් අවධාරණය කළේය.

2. සාමුහික අවිඥානය (Collective Unconscious)

පුද්ගලාට පාරම්පරිකව උරුම වන්නා වූ දායාදව පැමිණෙන්නා වූ සැගවුනු ඥාන සමූහයක් තුළින් සාමූහික අවිඥානය ගොඩනැගි ඇත. මෙම මුතුන් මිත්තන්ගෙන් ලද දායාදය පුරාකෘති (Archetypes) යනුවෙන් හදුන්වනු ලබයි. ඒවා පුද්ගලයා මුහුණු දුන් සැබෑ අත්දැකිම් නොවන අතර පරපුරෙන් උරුම වූවන් වේ. පුරාකෘති යනු පුද්ගලයාට චිත්තවේගීමය වශයෙන් බලපෑම් ඇතිකළ හැකි පුතිරූප හා සිතුවිලි රූපයන්ය. මේවා නිතර සිහිනයෙන් දකින අතර සංස්කෘතික සංකේත වශයෙන් දැකගත හැකිවේ.

Lifespan Psycho Social Development Theory

එරික්සන් ජර්මනියේ උපත ලද යුදෙව් ජාතික පුද්ගලයෙකි. ලොයිඩ්ගේ මනෝ විශලේෂණ නාහය සංශෝධනය කරමින් පුද්ගල පෞරුෂය උදෙසා සාමාජීය බලපෑමේ පවතින දායකත්වය පෙන්වා දෙනලදී. ඔහු විසින් අටවැදෑරුම් වර්ගීකරණයක් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මෙම අට අවධිය පුද්ගල ජීවිතය පුරා විහිදී යන අතර එක් එක් අවධියේදී සංවර්ධනය කරගත යුතු අර්බුදකාරී සමාජ ශකාපතාවයන් ඉදිරිපත් කරන ලදී. එක් අවධියකදී ළගා කරගත යුතු ශකාපතා ළගා කරගත නොහැකි වුවහොත් ඊළග අවධියේ සාර්ථකත්වයට එය පුබල බලපෑමක් ඇති කරන බව එරික්සන් පෙන්වා දෙන ලදී.

Integrity vs. Despair

Generativity vs. Stagnation

Intimacy vs. Isolation (adulthood)

Identity vs. Role-Confusion (adolescence)

Industry vs. Inferiority (elementary years)

Initiative vs. Guilt (preschool years)

Autonomy vs. Shame / Doubt (toddlerhood)

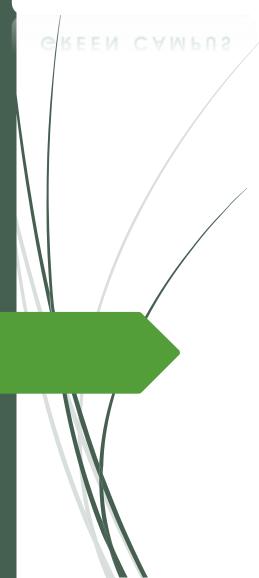

Trust vs. Mistrust (infancy)

එරික් එරික්සන්ගේ ආයුකාල මනෝ සමාජීය සංවර්ධන නාහය

අවධිය	ළගාකරගත යුතු ශකානා
උපතේ සිට අවු 01 දක්වා	විශ්වාසයට එදිරිව අවිශ්වාසය Trust Vs Mistrust
අවු 02 සිට 03 දක්වා අවධිය	ස්වාධීනත්වයට එදිරිව සැකය Autonomy Vs Doubt
අවු 04 සිට 05 දක්වා	ආරම්භක ශක්තියට එදිරිව වරදකාරීත්වය Initiative Vs Guilt
අවු 06 සිට 11 දක්වා	කඩිසර ගතියට එදිරිව හීනමානය Industry Vs Inferiority
අවු 12 සිට 18 දක්වා	අනනානාවයට එදිරිව ස්වකීය කියාකලාපයේ වාාකූලත්වය Identity Vs Identity Confusion
මුල් වැඩිහිටි අවධිය (18-35)	කුලුපගකමට එදිරිව වෙනස්වීම Intimacy Vs Isolation
මැදි වැඩිහිටි අවධිය (35-65)	උත්පාදකත්වයට එදිරිව ස්වයං අන්තර්ගුහණය Generativity Vs Stagnation
මහලු අවධිය (65 පසු)	සමෝධානයට එදිරිව නෂ්ඨ අපේක්ෂා Integrity Vs Despair

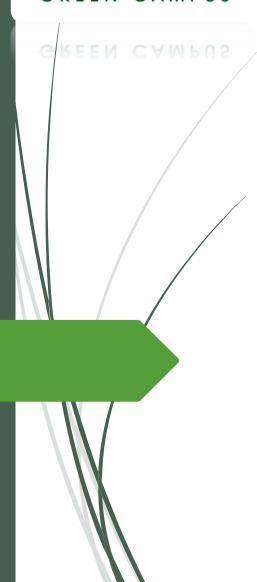

එරික් එරික්සන්ගේ ආයුකාල මනෝ සමාජීය සංවර්ධන නාහය

Lifespan Psycho Social Development Theory

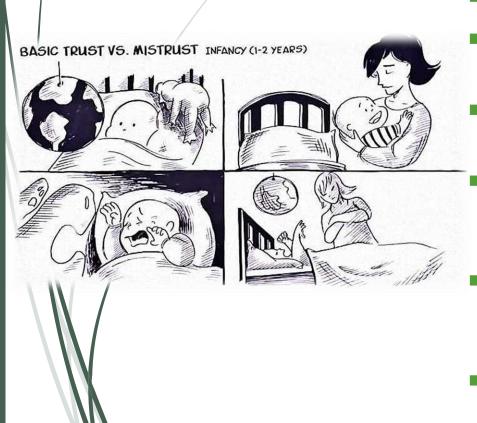
එරික්සන්ගේ මතයට අනුව ජීවිතයේ අනාගත කාලයේ අනායන් කෙරෙහි විශ්වාසය තැබීමේ අඩිතාලම පදනම වැටෙනුයේ මුල් අවුරුද්ද තුළය. මෙම කාලයේදී, රැකබලාගන්නන් ආදරය නොලබන දරුවන් තම වැඩිහිටි වියේදී සමාජ සම්බන්ධතා විෂයෙහි අසමත්වූවෝ වේ. මෙම අවධියේදී දරුවන්ට තම අවශානා තෘප්ත වීම, ස්ව අභිමානය ගොඩනැගිම හා අවට පරිසරය පිළිබද සුරක්ෂිත හැගීමක් ජනිත වීම ඉතා වැදගත් වේ. මෙසේ ධනාත්මකව මෙම අදියර පසුනොකරන දරුවන් අධික කාංසාමය තත්වය, බිය, සැකය, අධිසුරක්ෂිත බව වැනි මනෝභාවයන්ගෙන් පෙළෙන්නෝ වෙයි.

අවුරුදු දෙකත් තුනත් අතර වන විට ස්වාධීනත්වයට එරෙහිව සැකය උත්පාදනය වෙයි. දරුවන්ගේ කායික වර්ධනය සීගු වන අතර බාහිර සමාජය සමග සාමූහිකව කටයුතු කිරීමට උත්සාහ දරයි. චාලක කුියාවන්හි වේගවත් සංවර්ධනයක් දැකිය හැකිවේ. මෙලෙස නිසි පරිදි මෙම අවධිය සිදුනොවන දරුවන්ගේ වැඩිහිටි විය තුළ චාලක කුසලතාවයන්ගේ ඌනතාවයක් දැකිය හැකිවේ.

විශ්වාසයට එදිරිව අවිශ්වාසය Trust versus Mistrust

- lacksquare ජීවිතයේ පළමු වසර සිට 2 දක්වා අවධිය හෙවත් ළදරු අවධියයි.
- දරුවා තුළ සිය ජීවන පැවැත්ම හා ආරක්ෂාව පිළිබද විශ්වාසය ඇතිවන අවධියයි.
- එමෙන්ම සෘණාත්මක හැසිරීම් වලදී ඒ පිළිබද හැගීමක් ඇතිවන අතර ඊට පුතිචාර දැක්වීමට ඉදිරිපත් වේ.
- තම ආදරණීයයන් පිළිබද විශ්වාසය ඇති කරගනී. ආදරය, පෝෂණය නිසි පරිදි ලැබීම තුළ දරුවා බාහිර ලෝකය පිළිබදවද එම විශ්වාසයම ඇතිකරගනී.
- යම් හෙයකින් මෙම වයසේදී දරුවාට කිසියම් පුද්ගලයෙකු හෝ තම පරිසරයෙන් අනතුරුදායි හෝ සෘණාත්මක අත්දැකීමක් ලද විට ඔහු තුළ අවිශ්වාසය ගොඩනැගිමට පටන් ගනී.
- 🕒 උක්ත සෑම ඉගෙනුමකටම විවර වන යතුර වනුයේ මවයි.

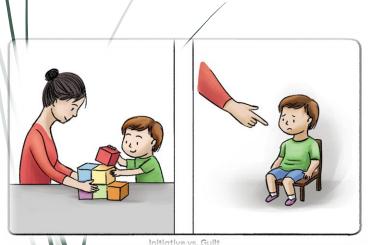

ස්වාධිතත්වයට එදිරිව ලැජ්ජාව, බිය, සැක Autonomy versus Doubt

- අවුරුදු 02 සිට 03 දක්වා අවධියයි. සිය පවුල නැමැති කේන්දුය මුල්කරගනිමින් තෘප්තිමත් භාවයට දරුවා පැමිණෙන අතර ඒ පිළිබද අභිමානයෙන් පසුවේ.
  - තම ශරීරය පිළිබද කුතුහයලයක් ඇතිකරගන්නා අවධියකි. එමෙන්ම ශරීරය ගවේෂණය කිරීමෙහිලා රුචිකත්වයක් පළ කරයි. දරුවාට සිය ශරීරය නිසි පරිදි ගවේෂණයට ඉඩකඩ සැලසෙන්නේ නම් ඔහු තුළ ආත්ම විශ්වාසය වර්ධනය වේ. මෙම අවධියේදී දරුවන් සිය ලිංගික පුදේශය ස්පර්ශ කිරීමටත් ඒවා ගවේෂණයටත් වැඩි වශයෙන් යොමුවේ. යම් හෙයකින් මව හෝ පියා එය වැළැක්වීමටත්, දරුවාට දඩුවම් කිරීමටත් පියවර ගන්නේ නම් එවිට දරුවා තුළ බිය, ලැජ්ජාව හටගනී. ඒ තුළ තමා පිළිබද ස්වයං වරදකාරීත්ව හැගීමක් ඇතිවීමෙන් සාංකාමය තත්වයකට පත්වේ.
- මෙම අවධියේදී දෙමාපියන්ට පුමුබ කාර්යභාරයක් පවතී. දරුවාගේ වර්ධනයට අනිසි ලෙස බලපවත්වන කිසිදු හැසිරීමක් දෙමාපියන් විසින් පුකට නොකළ යුතුවේ.

ආරම්භක ශක්තියට එදිරිව වරදකාරිත්වය Initiative Versus Guilt (Pre School)

- පෙර පාසල් අවධිය (අවු 04-05 දක්වා අවධිය) තුළ දරුවා නව අවස්ථාවන්ට මුල පිරීම (Initiative) සිදුවේ. අලුත් අත්හදා බැලීම් සිදුකිරීමට පෙළඹෙන අවධියකි. දරුවා මූලික සංකල්ප, මූලධර්මයන් පිළිබද විවිධ කියාකාරකම් ඇසුරෙන් ඉගෙන ගන්නා කාලයයි. උදා වස්තූන්හි හැඩය හදුනාගැනීම, බෝලයක වටකුරු ස්වභාවය, කොටු සහිත ස්වභාවය, Building Blocks
- මෙම කාලයේදී දරුවාට ස්වාධීන කියාකාරකම් වල නිරත වීමට අවකාශය සලසා දිය යුතුවේ. දරුවා යම් නිර්මාණයක් සිදුකළ පසු දෙමාපියන්, ගුරුවරුන් එය අගය කරමින් දරුවාට ධනාත්මක ඇගයුම් (Positive Reimbursement) ලබාදීම ඉතා වැදගත් වේ. එවිට දරුවා එවැනි කියාකාරකම් කෙරෙහි වඩාත් අභිජේරණාත්මකව යොමුවේ.
- යම් හෙයකින් දෙමාපියන් දරුවාගේ කි්යාකාරකම් සමච්චලයට ලක් කරන්නේ නම් හෝ දරුවා අනුවනයෙකු ලෙස හෙළා දකින්නේ නම් දරුවා තුළ ස්වයං වරදකාරීත්වයක් හටගනී.
- මෙම අදියරේදී දරුවා සමස්ථ පවුලේ සාමාජිකයන් සියල්ලන්ගෙන්ම ඉගෙන ගනි. සහෝදර සහෝදරියන් සිදුකරන කි්යාකාරකම් ද දරුවා කෙරෙහි පුබල බලපෑමක් ඇති කරයි.

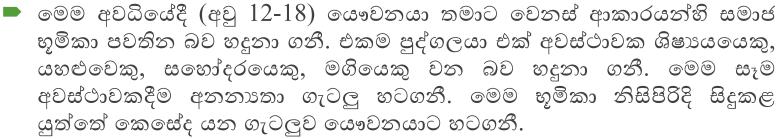
කඩිසර ගතියට එදිරිව හිනමානය

Industry Versus Inferiority (School age)

- මෙම අවධිය වන විට (අවු 06 − 11) ළමයා සිය රුචිකත්වයන් පිළිබද මනා අවබෝධයකින් පසුවේ. පුද්ගල විවිධත්වය පිළිබද මෙන්ම ස්වයං ඇගයුම් සංකල්පය පිළිබදවත් පැහැදිලිතාවයකින් පසුවේ. මෙම අවධියේදී දරුවන් ස්වාධීන වීමට බලවත් උත්සාහයක් ගනී. සිය ස්වාධීනභාවය අන් අය හමුවේ පුදර්ශනය කිරීමට රුචිකත්වයක් දක්වයි.
  - ▶ නව තත්වයන්ට නිරාවරණය වෙමින් ලෝකය ගවේෂණය කිරීමට උත්සාහ දරන අවධියකි. මෙම තත්වය හමුවේ ළමයා වටා සිටින උපකාරශීලී පුජාව දරුවාගේ මෙම කුතුහලය පිළිගැනීමට කටයුතු කරන්නේ නම් ඔහු ඉතා කඩිසරහාවයක් පුකට කරයි. මෙවැනි පිළිගැනීමක් සහිත දරුවන් ඉතා මහන්සි වී අධාාපන වැඩකටයුතු මෙන්ම බාහිර කියාකාරකම් වලටද නැඹුරු වේ. ළමයා සිදුකරන සෑම කියාවකමට වැඩිහිටියන්ගෙන් ලැබෙනුයේ සෘණාත්මක පුතිචාරයන් නම් දරුවා හීනමානයෙන් පෙළෙන්නට පටන් ගනී. තමා පිළිබද ඇති ලෝකය ගවේෂණය පිළිබද පැවති අභිජේරණාත්මක හැගීම් පහව යන්නට පටන් ගනී. දරුවා වටා සිටින උපකාරශීලී පුජාව (Supportive System) එනම වැඩිහිටියන්, අසල්වැසියන්, ගුරුවරුන්, සම වයස් මිතුරු කණ්ඩායම් දරුවාට ධනාත්මක බලපෑමක් සිදුකරනු ලබයි.

අනතානාවයට එදිරිව ස්වකීය කියාකලාපයේ වාාකූලත්වය Identity Vs Role Confusion

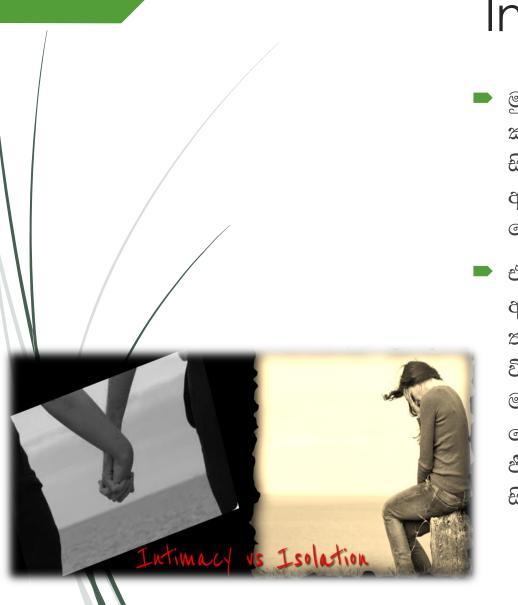

නවයෞවන වියේ පසුවන දරුවන්ගේ දෙමාපියන් නව අවස්ථා ගවේෂණය සදහා දරුවා බාහිර සමාජයට යොමු කරන්නේ නම් දරුවා ලෝකය තුළ තම අනනානාවය සාක්ෂාත් කරගනී. යම් හෙයකින් දෙමාපියන් තමාගේ අවශානාවයන් වලට අනුකූලව දරුවා මෙහෙයවීමට කටයුතු කරන්නේ නම් යෞවනයා තුළ අනනානා සංකීර්ණත්වයන් හටගනී. එවිට යෞවනයාගේ බලාපොරොත්තු සුන්වූ ස්වභාවයක් හටගනී. ස්වාධීනත්වය අහිමි වූ යෞවනයා අය මත යැපෙමින් තීන්දු තීරණ ගැනීමටද යොමුවිය හැක. සම වයස් මිතුරු කණ්ඩායම් සහ Role Models මගින් අනුකරණයන්ට ලක්වෙමින් පෞරුෂත්වය වර්ධනයට ලක්වීම සිදුවේ.

කුලුපගකමට එදිරිව වෙනස්වීම Intimacy Vs Isolation

- මුල් වැඩිහිටි වියේ (අවු 18-35) පසුවන්නන් වශයෙන් පුද්ගලයා තමා කවරෙක්ද යන්න මෙම අවධිය වන විට අවබෝධයෙන් පසුවේ. පුද්ගලයා සිය සබදතා පිළිබද නැවත වරක් සිතා බලන අවධියක් ලෙසත් මෙම අවධිය හැදින්විය හැක. සබදතා, අධාාපන හා වෘත්තිය යන තත්වයන්හිදී පෙර අවධීන්ට වඩා වගකීම් සහගතව කටයුතු කරන බවක් පෙන්වයි.
- එසේ වගකීම්සහිත භාවයකින් කටයුතු කිරීමෙන් මෙන්ම අදාළ කර්තවාය මනා කැපකිරීමකින් යුතුව ඉටු කිරීමෙන් පුද්ගලයා තෘප්තිමත්භාවයට පැමිණේ. විශේෂයෙන් සබදතා ඇතිකරගැනීම විෂයෙහි පරිපූර්ණත්වයට පත්වීමට උත්සාහ කරයි. සබදතාවයන්හි මතුවන ගැටලු වලදී චිත්තවේගී අස්ථාවරත්වයට ලක්වීමට ඇති ඉඩකඩ බොහෝ වේ. පුද්ගලයාගේ යහළුවන් සහ සහකරුවන් හෝ සහකාරියන් ජීවිතයේ වැදගත්ම අයවලුන් වශයෙන් සලකනු ලබන අතර වැඩීම සිදුවන්නේ මෙම සබදතා ජාලය කේන්දු කරගනිමිනි.

උත්පාදකත්වයට එදිරිව ස්වයං අන්තර්ගුහණය Generativity Vs Stagnation

- lacktriangle මැදි වැඩිහිටි (අවූ 35-65) අවධියයි. වඩාත් සුවපහසු ජීවිතයක් ගත කිරීම තෝරා ගැනීම පිළිබද මෙම අවධියේදී අවධානය යොමුවේ. සමාජ සේවා කටයුතු සදහා වේලාව වෙන් කරගැනීම මෙන්ම නව පරම්පරාවට ලෝකය අත්දැකීමට යොමු කිරීම යුතුකමක් වශයෙන් ලා කටයුතු කරයි. එවැනි කටයුතු වලින් අසීමිත තෘප්තියක් ලබයි.
- ජීවිතයේ සංකීර්ණ පැතිකඩයන් විසදා ගැනීමට මෙම අවධිය වන විටත් නොහැකි වුවහොත් ජීවිතය පිළිබද අසුබවාදී හැගීමක් හා එකතැන ජීවිතය නතර වී ඇති ස්වභාවයක් දැනිය හැකිය. මෙම අවධියේදී මිනිසුන්ගේ ඇසුර හා පුියසමාගම ඉතා තදින් පුියකරනු

සමෝධානයට එදිරිව නෂ්ඨ අපේක්ෂා Integrity Vs Despair

- මහලු අවධිය (අවු 65 සිට මරණය දක්වා) හෙවත් ජීවිතයේ සැදෑ සමයයි. කුමයෙන් වයස් ගත වනවිට කියාකාරීත්වයෙහි මන්දගාමීත්වයක් පුකට කරයි. ජීවිතය දෙස හැරී බැලීමට අතීත මතක පිළිබද ආදරණීයයන් සමග සාකච්ඡා කිරීමට වැඩි රුචිකත්වයක් දක්වයි.
- අතීතය දෙස හැරී බැලීමේදී පුද්ගලයාට තමා පිළිබද තෘප්තිමත්හාවයට පැමිණිය හැකිනම් ඒ පිළිබද ආත්ම අභිමානයකින් පසුවේ. එසේ නොවන්නේ නම් බලාපොරාත්තු සුන් වූ ස්වභාවයක් පළ කරන අතර නිරන්තරයෙන් කෝපාවිශ්ඨ ස්වභාවයක් පළ කළ හැකිය.

